

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Το φαινόμενο του ρατσισμού

Στη σύγχρονη εποχή το φαινόμενο του ρατσισμού συνδέεται κυρίως με την πολυπολιτισμικότητα των κοινωνιών που οφείλεται στη μετακίνηση ανθρώπων και λαών, την διαφορετικότητα των οποίων αρνούνται να αναγνωρίσουν οι χώρες υποδοχής τους αντιμετωπίζοντας τους μεροληπτικά.

Κατά τον 20^ο αι. ο ρατσισμός διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην εσωτερική και διεθνή πολιτική πολλών χωρών π.χ. η μεταχείριση των Εβραίων από τους ναζιστές κατά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ο αγώνας για τα πολιτικά δικαιώματα των μαύρων στις ΗΠΑ και το καθεστώς του *apartheid* στη νότια Αφρική.

Μορφές του ρατσισμού

- Φυλετικός
- Κοινωνικός: απέναντι σε κοινωνικές ομάδες που λόγω 1. της φύσης τους, 2. των κοινωνικών συνθηκών, 3. της προσωπικής τους επιλογής – πεποίθησης διαφέρουν από τους άλλους (γυναίκες, άτομα με ειδικές ανάγκες, μειονότητες, άτομα διαφορετικής καταγωγής, συνθήκες επαγγέλματος, τρόπος ζωής, επιλογές όπως ναρκωτικά, AIDS, ομοφυλοφιλία, μορφωτικό-οικονομικό επίπεδο, θρησκεία)

Προϋπόθεση ανάπτυξης ρατσιστικής ιδεολογίας – στάσης η αντιμετώπιση της διαφορετικότητας όχι ως πηγής εμπλουτισμού της κοινωνίας, αλλά ως αιτίας για δημιουργία αποστάσεων και διακρίσεων σε ικανούς και μη.

Αίτια

1. οικονομικά προβλήματα κατοίκων ανεπτυγμένων χωρών – οι μετανάστες θεωρούνται ως υπαίτιοι της ανεργίας
2. υποβάθμιση της ζωής στις μεγαλουπόλεις, αποξένωση των ανθρώπων, ανάδειξη του χρήματος ως κριτηρίου διάκρισης και αξίας
3. πολιτικές σκοπιμότητες
4. εκμηδενισμός των συναισθημάτων, ηθική εξαχρείωση
5. προκαταλήψεις, κοινωνικά στερεότυπα
6. κρίση των αξιών και των δημοκρατικών θεσμών

Προτάσεις αντιμετώπισης

1. ανθρωπιστική παιδεία, η οποία οξύνει την κριτική ικανότητα, εξευγενίζει, προβάλλει την αξία της ανθρώπινης ζωής και τον αυτοσεβασμό
2. ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης από ΜΜΕ, ανθρώπους του πνεύματος
3. δράση διεθνών οργανισμών για την καταδίκη των ρατσιστικών φαινομένων και ενημέρωση του κόσμου
4. διαμόρφωση εθνικής συνείδησης και ταυτότητας στη σωστή διάσταση
5. πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ των λαών
6. αναβίωση του ολυμπιακού ιδεώδους

Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η

1. Πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις

Στα παρακάτω παραδείγματα να αναγνωρίσετε τις πλάγιες ερωτήσεις (ρήμα εξάρτησης, συντακτική θέση, τι φανερώνουν):

1. Πες μου πού πήγες χθες.
2. Αμφιβάλλω αν θα πετύχει το πείραμά σου.
3. Είναι παράξενο πώς κυκλοφόρησε αυτή η φήμη.
4. Στο ερώτημα αυτό, ποιος προκάλεσε τα επεισόδια, κανείς δεν έδινε απάντηση.
5. Τι είδαν τα μάτια μου δεν μπορώ να πω.
6. Δεν είμαι εντελώς βέβαιος αν άρχισε να λειτουργεί το σχολείο.
7. Θέλω να μου απαντήσεις στην ερώτηση ποιος σε οδήγησε εδώ.
8. Σκεφτόταν αν είναι στα συγκαλά του ή έχασε τα λογικά του.
9. Δεν είναι γνωστό ποιος θα παραλάβει το δέμα.
10. Δεν ξέρω τι ακριβώς συζήτησαν.
11. Είναι περίεργο πώς απέδρασε ο ληστής από τη φυλακή.
12. Με απασχολεί το ζήτημα πού θα μείνω.

2. Ευθύς και πλάγιος λόγος

Τα λόγια κάποιου τα ακούμε δύο τρόπους:

Άμεσα, όπως τα είτε το ίδιο το πρόσωπο που μιλάει (είτε τον ακούμε τη στιγμή που τα λέει είτε μας τα μεταφέρει κάποιος αυτούσια μέσα σε εισαγωγικά). Τότε ο λόγος λέγεται **ευθύς**. π.χ. Γιατί δεν ήρθες; Ρώτησε: «Γιατί δεν ήρθες;»

Έμμεσα, ακούμε μετασχηματισμένα τα λόγια ενός προσώπου, όπως τα μεταφέρει κάποιον άλλο πρόσωπο. Τότε ο λόγος λέγεται **πλάγιος**. π.χ. Τον ρώτησε γιατί δεν ήρθε.

Μετατροπή του ευθύ λόγου σε πλάγιο

Ευθύς	Πλάγιος
1. δεν υπάρχει ρήμα εξάρτησης	1. υπάρχει ρήμα εξάρτησης
2. κύρια πρόταση κρίσης	2. ειδική πρόταση
3. κύρια πρόταση επιθυμίας	3. βουλευτική πρόταση
4. ευθεία ερώτηση	4. πλάγια ερώτηση
5. δευτερεύουσα πρόταση	5. παραμένει ίδια
• μπορεί να αλλάξει το πρόσωπο	• 1 ^ο & 2 ^ο πρόσωπο → 3 ^ο
6. τοπικά επιρρήματα: εδώ	6. εκεί
7. χρονικά επιρρήματα: τώρα, σήμερα, χτες, αύριο	7. τότε, εκείνη τη μέρα, την προηγούμενη μέρα, την επόμενη / άλλη μέρα
8. οι χρόνοι των ρημάτων	8. αλλάζουν υπό προϋποθέσεις (ακολουθία των χρόνων)